

Cílem práce bylo hledat odpověď na otázku, jaký je účel a smysl institutu zajištění cizince, konkretizovanou ve čtyřech dílčích otázkách.

Vzhledem k tomu, že podstatou zajištění je omezení osobní svobody jakožto jednoho ze základních práv člověka, dostává se zajištění cizince do kolize s garancemi práva na osobní svobodu obsaženými v ústavním pořádku České republiky, Listině základních práv Evropské unie a několika mezinárodních lidskoprávních smlouvách. Nejprve proto byly zkoumány podmínky, za nichž je omezení osobní svobody cizince v rámci zajištění přípustné. Výsledkem byl seznam požadavků, ve kterém figuruje také účel omezení základního práva, k jehož dosažení musí být zvolený omezující prostředek způsobilý a jemuž nesmí omezení odporovat (nesmí být zneužito k jinému účelu, než pro který bylo stanoveno).

Následně byly identifikovány účely, jejichž dosažení jednotlivé typy zajištění cizince upravené v Zákoně o Policii, zákoně o pobytu cizinců a zákoně o azylu slouží. Bezprostředním účelem zajištění je často zabránění maření určitého řízení či úkonu cizincem. Kromě účelů byla pozornost věnována také zájmům odůvodňující zajištění, které spočívají v hodnotách, jako je zachování veřejného pořádku nebo fungující spolupráce mezi členskými státy EU v oblasti přistěhovalectví a azylu.

V další části práce pak byly popsány tzv. alternativy k zajištění - opatření, která lze využít jako prostředek k dosažení téhož účelu, jaký je sledován zajištěním cizince, a která zároveň zasahují méně nebo vůbec do sféry jeho osobní svobody. Pozornost byla věnována jak těm alternativám, které jsou zakotveny v právním řádu České republiky, tak i některým dalším, které jsou uplatňovány v jiných zemích nebo které se objevují v doporučeních UNHCR, neziskových organizací ad.

V závěru jsou formulovány odpovědi na otázky vytyčené v úvodu práce. Je zde konstatováno, že zajištění jakožto opatření výrazně omezující osobní svobodu cizince je třeba vnímat jako krajní prostředek, k jehož užití je vhodné se uchýlit až po vyčerpání mírnějších prostředků, tj. alternativ k zajištění. V situaci, kdy užití mírnějších prostředků nevedlo k naplnění stanoveného účelu, nebo kdy by jejich přednostní užití mohlo vést k nenávratnému zmaření možnosti tento účel naplnit, zůstává nicméně zajištění právem aprobovaným prostředkem, s jehož pomocí lze naplnění kýženého účelu dosáhnout.